

## 672

## K O N W E N C J A

o ujednostajnieniu niektórych przepisów dotyczących niesienia pomocy i ratownictwa morskiego, podpisana w Brukseli dnia 23 września 1910 r.

(Przystąpienie do konwencji zatwierdzone zgodnie z ustawą z dnia 18 marca 1937 r. Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 162).

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ,  
M Y, I G N A C Y M O Ś C I C K I,  
PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ,

wszem wobec i każdemu z osobna, komu o tym wiedzieć należy, wiadomym czynimy:

W dniu piętnastym października tysiąc dziewięćset dwudziestego pierwszego roku zgłoszone zostało Rządowi Belgijskiemu w imieniu Rządu Rzeczypospolitej Polskiej i za Wolne Miasto Gdańsk przystąpienie do konwencji o ujednostajnieniu niektórych przepisów dotyczących niesienia pomocy i ratownictwa morskiego podpisanej wraz z protokołem podpisania w Brukseli dnia 23 września 1910 r.

Konwencja ta i protokół brzmią jak następuje:

Przekład.

## KONWENCJA

o ujednostajnieniu niektórych przepisów dotyczących niesienia pomocy i ratownictwa morskiego.

Jego Cesarska Mość Cesarz Niemiec, Król Prus, w imieniu Cesarstwa Niemieckiego; Prezydent Republiki Argentyńskiej; Jego Cesarska Mość Cesarz Austrii, Król Czech, itd., i Apostolski Król Węgier: za Austrię i za Wę-

## CONVENTION

pour l'unification de certaines règles en matière d'assistance et de sauvetage maritimes.

Sa Majesté l'Empereur d'Allemagne, Roi de Prusse, au nom de l'Empire Allemand; le Président de la République Argentinne; Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême, etc., et Roi Apostolique de Hongrie: pour l'Au-

gry; Jego Królewska Mość Król Belgów; Prezydent Stanów Zjednoczonych Brazylii; Prezydent Republiki Chili; Prezydent Republiki Kuby; Jego Królewska Mość Król Danii; Jego Królewska Mość Król Hiszpanii; Prezydent Stanów Zjednoczonych Ameryki; Prezydent Republiki Francuskiej; Jego Królewska Mość Król Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii i brytyjskich posiadłości zamorskich, Cesarz Indii; Jego Królewska Mość Król Hellenów; Jego Królewska Mość Król Włoch; Jego Cesarska Mość Cesarz Japonii; Prezydent Stanów Zjednoczonych Meksyku; Prezydent Republiki Nikaragua; Jego Królewska Mość Król Norwegii; Jej Królewska Mość Królowa Holandii; Jego Królewska Mość Król Portugalii i Algarwów; Jego Królewska Mość Król Rumunii; Jego Cesarska Mość Cesarz Wszechrosji; Jego Królewska Mość Król Szwecji; Prezydent Republiki Urugwaju,

uznawszy użyteczność ustalenia za wspólną zgodą pewnych jednostajnych przepisów w sprawie pomocy i ratownictwa morskiego, postanowili zawrzeć w tym celu Konwencję i mianowali swymi pełnomocnikami, a mianowicie:

Jego Cesarska Mość Cesarz Niemiec, Król Prus, w imieniu Cesarstwa Niemieckiego:

- p. KRACKER de SCHWARTZENFELDT, Chargé d'Affaires Niemiec w Brukseli;
- p. Dr STRUCKMANN, Tajnego Nadradcę Rejencji, Radcę referenta w Cesarskim Departamencie Sprawiedliwości.

Prezydent Republiki Argentyńskiej:

J. Eks. p. A. BLANCAS, Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego Republiki Argentyńskiej przy Jego Królewskiej Mości Królu Belgów.

Jego Cesarska Mość Cesarz Austrii, Król Czech, itd., i Apostolski Król Węgier:

Za Austrię i za Węgry:

J. Eks. p. Hrabiego de CLARY et ALDRINGEN, Swego Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego przy Jego Królewskiej Mości Królu Belgów.

Za Austrię:

p. Dr Stephen WORMS, Radcę Wydziału w C. K. Austriackim Ministerstwie Handlu.

Za Węgry:

p. Dr François de NAGY, Sekretarza Stanu w st. sp., Profesora Zwyczajnego Uniwersytetu Królewskiego w Budapeszcie, Członka Węgierskiej Izby Deputowanych.

Jego Królewska Mość Król Belgów:

- p. BEERNAERT, Ministra Stanu, Prezesa Międzynarodowego Komitetu Morskiego;
- p. CAPELLE, Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego, Generalnego Dyrektora Handlu i Konsulatów w Ministerstwie Spraw Zagranicznych;

triche et pour la Hongrie; Sa Majesté le Roi des Belges; le Président des États-Unis du Brésil; le Président de la République du Chili; le Président de la République de Cuba; Sa Majesté le Roi de Danemark; Sa Majesté le Roi d'Espagne; le Président des États-Unis d'Amérique; le Président de la République Française; Sa Majesté le Roi du Royaume-Uni de la Grande-Bretagne et d'Irlande et des Possessions Britanniques au delà des Mers, Empereur des Indes; Sa Majesté le Roi des Hellènes; Sa Majesté le Roi d'Italie; Sa Majesté l'Empereur du Japon; le Président des États-Unis Mexicains; le Président de la République de Nicaragua; Sa Majesté le Roi de Norvège; Sa Majesté la Reine des Pays-Bas; Sa Majesté le Roi de Portugal et des Algarves; Sa Majesté le Roi de Roumanie; Sa Majesté l'Empereur de Toutes les Russies; Sa Majesté le Roi de Suède; le Président de la République de l'Uruguay,

Ayant reconnu l'utilité de fixer de commun accord certaines règles uniformes en matière d'assistance et de sauvetage maritimes, ont décidé de conclure une Convention à cet effet et ont nommé pour Leurs Plénipotentiaires savoir:

Sa Majesté l'Empereur d'Allemagne, Roi de Prusse, au nom de l'Empire Allemand:

- M. KRACKER de SCHWARTZENFELDT, Chargé d'Affaires d'Allemagne à Bruxelles;
- M. le Dr STRUCKMANN, Conseiller Intime Supérieur de Régence, Conseiller rapporteur au Département Impérial de la Justice.

Le Président de la République Argentine:

S. Exc. M. A. BLANCAS, Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire de la République Argentine près Sa Majesté le Roi des Belges.

Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême, etc., et Roi Apostolique de Hongrie: Pour l'Autriche et pour la Hongrie:

S. Exc. M. le Comte de CLARY et ALDRINGEN, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près Sa Majesté le Roi des Belges;

Pour l'Autriche:

M. le Dr Stephen WORMS, Conseiller de Section au Ministère I. R. Autrichien du Commerce;

Pour la Hongrie:

M. le Dr François de NAGY, Secrétaire d'Etat e. r., Professeur ordinaire à l'Université Royale de Budapest, Membre de la Chambre Hongroise des Députés.

Sa Majesté le Roi des Belges:

- M. BEERNAERT, Ministre d'Etat, Président du Comité Maritime International.
- M. CAPELLE, Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire, Directeur Général du Commerce et des Consuls au Ministère des Affaires Etrangères;

- p. Ch. Le JEUNE, Wiceprezesa Międzynarodowego Komitetu Morskiego;
- p. Louis FRANCK, Członka Izby Przedstawicieli, Generalnego Sekretarza Międzynarodowego Komitetu Morskiego;
- p. P. SEGERS, Członka Izby Przedstawicieli.

Prezydent Stanów Zjednoczonych Brazylii:

- p. Dr Rodrigo Octavio de LANGGAARD MENEZES, Profesora Wydziału Wolnego Nauk prawnych i socjalnych w Rio de Janeiro, Członka Akademii Brazylijskiej.

Prezydent Republiki Chili:

- J. Eks. p. F. PUGA - BORNE, Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego Republiki Chili przy Jego Królewskiej Mości Królu Belgów.

Prezydent Republiki Kuby:

- p. Francisco ZAYAS y ALFONSO, Ministra Rezydenta Republiki Kuby w Brukseli.

Jego Królewska Mość Król Danii:

- p. W. de GREVENKOP CASTENSKIOLD, Ministra Rezydenta Danii w Brukseli;
- p. Herman BARCLAY HALKIER, Adwokata Sądu Najwyższego Danii.

Jego Królewska Mość Król Hiszpanii:

- J. Eks. p. de BAGUER y CORSI, Swego Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego przy Jego Królewskiej Mości Królu Belgów;

Don Juan SPOTTORNO, Generalnego Audytora Marynarki Królewskiej;

Don Ramon SANCHEZ OCAÑA, Naczelnika Wydziału w Ministerstwie Sprawiedliwości, byłego Sędziego Trybunału Terytorialnego;

Don Faustino Alvarez del MANZANO, Profesora Uniwersytetu Centralnego w Madrycie.

Prezydent Stanów Zjednoczonych Ameryki:

- p. Walter C. NOYES, Sędziego Sądu Obwodowego Stanów Zjednoczonych w Nowym Jorku;
- p. Charles C. BURLINGHAM, Adwokata w Nowym Jorku;
- p. A. J. MONTAGUE, byłego Gubernatora Stanu Wirginia;
- p. Edwin W. SMITH, Adwokata w Pittsburgu.

Prezydent Republiki Francuskiej:

- J. Eks. p. BEAU, Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego Republiki Francuskiej przy Jego Królewskiej Mości Królu Belgów;
- p. LYON - CAEN, Członka Instytutu, Profesora Wydziału Prawnego w Paryżu i Szkoły Nauk Politycznych, Prezesa Francuskiego Stowarzyszenia Prawa Morskiego.

M. Ch. Le JEUNE, Vice-Président du Comité Maritime International;

M. Louis FRANCK, Membre de la Chambre des Représentants, Secrétaire Général du Comité Maritime International;

M. P. SEGERS, Membre de la Chambre des Représentants.

Le Président des États-Unis du Brésil:

M. le Dr Rodrigo Octavio de LANGGAARD MENEZES, Professeur à la Faculté libre des sciences juridiques et sociales de Rio de Janeiro, Membre de l'Académie brésilienne.

Le Président de la République du Chili:

S. Exc. M. F. PUGA-BORNE, Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire de la République du Chili près Sa Majesté le Roi des Belges.

Le Président de la République de Cuba:

M. Francisco ZAYAS y ALFONSO, Ministre Résident de la République de Cuba à Bruxelles.

Sa Majesté le Roi de Danemark:

M. W. de GREVENKOP CASTENSKIOLD, Ministre Résident de Danemark à Bruxelles;

M. Herman BARCLAY HALKIER, Avocat à la Cour suprême de Danemark.

Sa Majesté le Roi d'Espagne:

S. Exc. M. de BAGUER y CORSI, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près Sa Majesté le Roi des Belges;

Don Juan SPOTTORNO, Auditeur Général de la Marine Royale;

Don Ramon Sanchez OCAÑA, Chef de division au Ministère de la Justice, Ancien Magistrat d'Audience territoriale;

Don Faustino Alvarez del MANZANO, Professeur à l'Université Centrale de Madrid.

Le Président des États-Unis d'Amérique:

- M. Walter C. NOYES, Juge à la Cour de circuit des États-Unis à New-York;
- M. Charles C. BURLINGHAM, Avocat à New-York;
- M. A. J. MONTAGUE, Ancien Gouverneur de l'État de Virginie;
- M. Edwin W. SMITH, Avocat à Pittsburg.

Le Président de la République Française:

- S. Exc. M. BEAU, Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire de la République Française près Sa Majesté le Roi des Belges;
- M. LYON-CAEN, Membre de l'Institut, Professeur de la Faculté de droit de Paris et de l'École des Sciences politiques, Président de l'Association française de droit maritime.

Jego Królewska Mość Król Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii i brytyjskich posiadłości zamorskich, Cesarz Indii:

J. Eks. Sir Arthur HARDINGE, K. C. B., K. C. M. G., Swego Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego przy Jego Królewskiej Mości Królu Belgów;

The Honorable Sir William PICKFORD, Sędziego Wyższego Sądu w Londynie;

p. Leslie SCOTT, Radcę Królewskiego w Londynie;

The Honorable p. Hugh GODLEY, Adwokata w Londynie.

Jego Królewska Mość Król Hellenów:

p. Georges DIOBOUNIOTIS, Docenta Uniwersytetu w Atenach.

Jego Królewska Mość Król Włoch:

Księcia de CASTAGNETO CARACCILO, Chargé d'Affaires Włoch w Brukseli;

p. François BERLINGIERI, Adwokata, Profesora Uniwersytetu w Genui;

p. François MIRELLI, Sędziego Sądu Apelacyjnego w Neapolu;

p. César VIVANTE, Profesora Uniwersytetu w Rzymie.

Jego Cesarska Mość Cesarz Japonii:

J. Eks. p. K. NABESHIMA, Swego Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego przy Jego Królewskiej Mości Królu Belgów;

p. Yoshiyuki IRIÉ, Prokuratora i Radcę w Ministerstwie Sprawiedliwości Japonii;

p. Takeyuki ISHIKAWA, Naczelnika Wydziału Spraw Morskich w Dyrekcji Komunikacji Japonii;

p. M. MATSUDA, Drugiego Sekretarza Poselstwa Japonii w Brukseli.

Prezydent Stanów Zjednoczonych Meksyku:

J. Eks. p. OLARTE, Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego Stanów Zjednoczonych Meksyku przy Jego Królewskiej Mości Królu Belgów;

p. Victor Manuel CASTILLO, Adwokata, Członek Senatu.

Prezydent Republiki Nikaragua:

p. L. VALLEZ, Konsula Generalnego Republiki Nikaragua w Brukseli.

Jego Królewska Mość Król Norwegii:

J. Eks. p. Dr G. F. HAGERUP, Swego Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego przy Jego Królewskiej Mości Królu Belgów;

p. Christian Théodor BOE, Armatora.

Jej Królewska Mość Królowa Holandii:

p. Le Jonkheer, P. R. A. MELVILL van CARNBEE, Chargé d'Affaires Holandii w Brukseli;

Sa Majesté le Roi du Royaume-Uni de la Grande-Bretagne et d'Irlande et des Possessions Britanniques au delà des Mers, Empereur des Indes:

S. Exc. Sir Arthur HARDINGE, K. C. B., K. C. M. G., Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près Sa Majesté le Roi des Belges;

The Hon<sup>ble</sup> Sir William PICKFORD, Juge à la Haute Cour de Londres;

M. Leslie SCOTT, Conseiller du Roi, à Londres;

The Hon<sup>ble</sup> M. Hugh GODLEY, Avocat à Londres.

Sa Majesté le Roi des Hellènes:

M. Georges DIOBOUNIOTIS, Professeur agrégé à l'Université d'Athènes.

Sa Majesté le Roi d'Italie:

M. le Prince de CASTAGNETO CARACCILO, Chargé d'Affaires d'Italie à Bruxelles;

M. François BERLINGIERI, Avocat, Professeur à l'Université de Gênes;

M. François MIRELLI, Conseiller à la Cour d'Appel de Naples;

M. César VIVANTE, Professeur à l'Université de Rome.

Sa Majesté l'Empereur du Japon:

S. Exc. M. K. NABESHIMA, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près Sa Majesté le Roi des Belges;

M. Yoshiyuki IRIÉ, Procureur et Conseiller au Ministère de la Justice du Japon;

M. Takeyuki ISHIKAWA, Chef de la Division des Affaires Maritimes à la Direction des Communications du Japon;

M. M. MATSUDA, Deuxième Secrétaire de la Légation du Japon à Bruxelles.

Le Président des États-Unis Mexicains:

S. Exc. M. OLARTE, Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire des États-Unis Mexicains près Sa Majesté le Roi des Belges;

M. Victor Manuel CASTILLO, Avocat, Membre du Sénat.

Le Président de la République de Nicaragua:

M. L. VALLEZ, Consul Général de la République de Nicaragua à Bruxelles.

Sa Majesté le Roi de Norvège:

S. Exc. M. le Dr G. F. HAGERUP, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près Sa Majesté le Roi des Belges;

M. Christian Théodor BOE, Armateur.

Sa Majesté la Reine des Pays-Bas:

M. Le Jonkheer P. R. A. MELVILL van CARNBEE, Chargé d'Affaires des Pays-Bas à Bruxelles;

p. W. L. P. A. MOLENGRAAFF, Doktora Praw, Profesora Uniwersytetu w Utrechcie;

p. B. C. J. LODER, Doktora Praw, Sędziego Sądu Kasacyjnego w Hadze;

p. C. D. ASSER, jr., Doktora Praw, Adwokata w Amsterdamie.

Jego Królewska Mość Król Portugalii i Algarwów:

p. António Duarte de OLIVEIRA SOARES, Chargé d'Affaires Portugalii w Brukseli.

Jego Królewska Mość Król Rumunii:

J. Eks. p. DJUVARA, Swego Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego przy Jego Królewskiej Mości Królu Belgów.

Jego Cesarska Mość Cesarz Wszzech-Rosji:

p. C. NABOKOFF, Pierwszego Sekretarza Ambasady Rosyjskiej w Waszyngtonie.

Jego Królewska Mość Król Szwecji:

J. Eks. p. Hrabiego J. J. A. EHRENSVARD, Swego Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego przy Jego Królewskiej Mości Królu Belgów.

p. Einar LANGE, Dyrektora Szwedzkiego Towarzystwa Ubezpieczeń Statków parowych.

Prezydent Republiki Urugwaju:

J. Eks. p. Luis GARABELLI, Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego Republiki Urugwaju przy Jego Królewskiej Mości Królu Belgów,

którzy, należycie do tego upoważnieni, zgodzili się na to, co następuje:

### Artykuł pierwszy.

Pomoc i ratownictwo statków morskich, będących w niebezpieczeństwie, rzeczy, znajdujących się na statku, frachtu i należności za przejazd, jak również usługi takiego samego rodzaju świadczone między statkami morskimi i statkami żeglugi śródlądowej, bez różnicy pomiędzy tymi dwoma rodzajami usług i bez względu na wody, na których zostały one oddane, podlegają następującym postanowieniom.

### Artykuł 2.

Każdy fakt udzielenia pomocy lub ratownictwa z wynikiem pożytecznym daje podstawę do słusznego wynagrodzenia.

Nie należy się żadne wynagrodzenie, jeżeli udzielona pomoc pozostaje bez pożytecznego wyniku.

W żadnym przypadku kwota do wypłacenia nie może przekraczać wartości rzeczy uratowanych.

### Artykuł 3.

Nie mają prawa do żadnego wynagrodzenia osoby, które brały udział w czynnościach ra-

M. W. L. P. A. MOLENGRAAFF, Docteur en droit, Professeur à l'Université d'Utrecht;

M. B. C. J. LODER, Docteur en droit, Conseiller à la Cour de Cassation de La Haye;

M. C. D. ASSER jr., Docteur en droit, Avocat à Amsterdam.

Sa Majesté le Roi de Portugal et des Algarves:

M. Antonio Duarte de OLIVEIRA SOARES, Chargé d'Affaires de Portugal à Bruxelles.

Sa Majesté le Roi de Roumanie:

S. Exc. M. DJUVARA, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près Sa Majesté le Roi des Belges.

Sa Majesté l'Empereur de Toutes les Russies:

M. C. NABOKOFF, Premier Secrétaire de l'Ambassade de Russie à Washington.

Sa Majesté le Roi de Suède:

S. Exc. M. le comte J. J. A. EHRENSVARD, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près Sa Majesté le Roi des Belges;

M. Einar LANGE, Directeur de la Société d'assurance de bateaux à vapeur de Suède.

Le Président de la République de l'Uruguay:

S. Exc. M. Luis GARABELLI, Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire de la République de l'Uruguay près Sa Majesté le Roi des Belges.

Lesquels, à ce dûment autorisés, sont convenus de ce qui suit:

### Article premier.

L'assistance et le sauvetage des navires de mer en danger, des choses se trouvant à bord, du fret et du prix de passage, ainsi que les services de même nature rendus entre navires de mer et bateaux de navigation intérieure sont soumis aux dispositions suivantes, sans qu'il y ait à distinguer entre ces deux sortes de services et sans qu'il y ait à tenir compte des eaux où ils ont été rendus.

### Article 2.

Tout fait d'assistance ou de sauvetage ayant eu un résultat utile donne lieu à une équitable rémunération.

Aucune rémunération n'est due si le secours prêté reste sans résultat utile.

En aucun cas, la somme à payer ne peut dépasser la valeur des choses sauvées.

### Article 3.

N'ont droit à aucune rémunération les personnes qui ont pris part aux opérations de se-

towania pomimo wyraźnego i słusznego zakazu statku wspomaganego.

#### Artykuł 4.

Holownik nie ma prawa do wynagrodzenia za pomoc lub ratunek statku przez niego holowanego, lub jego ładunku, chyba że udzielił usług wyjątkowych, które nie mogą być uważane za wykonanie umowy holowniczej.

#### Artykuł 5.

Wynagrodzenie należy się również, jeżeli pomoc lub ratunek miały miejsce pomiędzy statkami, należącymi do tego samego właściciela.

#### Artykuł 6.

Wysokość wynagrodzenia ustalana jest przez umowę stron, a w jej braku — przez sędziego.

To samo odnosi się do stosunku, w jakim to wynagrodzenie ma być podzielone pomiędzy ratujących.

Podział ten między właścicielem, kapitanem i innymi osobami będącymi w służbie na każdym ze statków ratujących, będzie regulowany przez prawo krajowe statku.

#### Artykuł 7.

Każda umowa o pomocy i ratownictwie zawarta w chwili i pod wpływem niebezpieczeństwa, może być na żądanie jednej ze stron uchylona lub zmieniona przez sędziego, jeżeli uzna on, że umówione warunki nie są słuszne.

We wszystkich przypadkach, gdy będzie udowodnione, że zgoda jednej ze stron została spaczona przez podstęp lub zatajenie, albo jeżeli wynagrodzenie jest nadmiernie nieproporcjonalne do oddanej usługi w jednym czy drugim kierunku, umowa może być uchylona lub zmieniona przez sędziego na żądanie strony zainteresowanej.

#### Artykuł 8.

Sędzia ustala wynagrodzenie stosownie do okoliczności, biorąc za podstawę:

a) przede wszystkim osiągnięty wynik, wysiłki i zasługi tych, którzy udzielili pomocy, niebezpieczeństwo, które zagrażało statkowi wspomaganemu, jego pasażerom, załodze, ładunkowi oraz ratującym i statkowi ratującemu, zużyty czas, poniesione koszty i szkody, ryzyko odpowiedzialności i inne ryzyka, które zagrażały ratującym, wartość sprzętu użytego przez nich, uwzględniając ewentualne specjalne przystosowanie statku ratującego;

cours malgré la défense expresse et raisonnable du navire secouru.

#### Article 4.

Le remorqueur n'a droit à une rémunération pour l'assistance ou le sauvetage du navire par lui remorqué ou de sa cargaison que s'il a rendu des services exceptionnels ne pouvant être considérés comme l'accomplissement du contrat de remorquage.

#### Article 5.

Une rémunération est due encore que l'assistance ou le sauvetage ait eu lieu entre navires appartenant au même propriétaire.

#### Article 6.

Le montant de la rémunération est fixé par la convention des parties et, à défaut, par le juge.

Il en est de même de la proportion dans laquelle cette rémunération doit être répartie entre les sauveteurs.

La répartition entre le propriétaire, le capitaine et les autres personnes au service de chacun des navires sauveteurs sera réglée par la loi nationale du navire.

#### Article 7.

Toute convention d'assistance et de sauvetage passée au moment et sous l'influence du danger peut, à la requête de l'une des parties, être annulée ou modifiée par le juge, s'il estime que les conditions convenues ne sont pas équitables.

Dans tous les cas, lorsqu'il est prouvé que le consentement de l'une des parties a été vicié par dol ou réticence ou lorsque la rémunération est, de façon excessive dans un sens ou dans l'autre, hors de proportion avec le service rendu, la convention peut être annulée ou modifiée par le juge à la requête de la partie intéressée.

#### Article 8.

La rémunération est fixée par le juge selon les circonstances en prenant pour base: a) en premier lieu, le succès obtenu, les efforts et le mérite de ceux qui ont prêté secours, le danger couru par le navire assisté, par ses passagers et son équipage, par sa cargaison, par les sauveteurs et par le navire sauveteur, le temps employé, les frais et dommages subis, et les risques de responsabilité et autres courus par les sauveteurs, la valeur du matériel exposé par eux, en tenant compte, le cas échéant, de l'appropriation spéciale du navire assistant;

b) następnie — wartość rzeczy uratowanych.

Te same postanowienia stosują się do podziału przewidzianego w art. 6 ustęp 2.

Sędzia może zmniejszyć lub uchylić wynagrodzenie, jeżeli okaże się, że ratujący przez swoją winę spowodowali konieczność pomocy lub ratunku, albo jeżeli dopuścili się kradzieży, paserstwa lub innych czynów oszukańczych.

#### Artykuł 9.

Osoby uratowane nie są zobowiązane do żadnych wynagrodzeń, jednak bez naruszenia w tym względzie przepisów praw krajowych.

Ratujący życie ludzkie, którzy brali udział w związku z wypadkiem, który spowodował ratownictwo lub pomoc, mają prawo do słusznej części wynagrodzenia przyznanego ratującemu statek, ładunek i ich przynależności.

#### Artykuł 10.

Dochodzenie wypłaty wynagrodzenia ulega przedawnieniu po 2 latach, począwszy od dnia, w którym czynności pomocy lub ratownictwa zostały zakończone.

Przyczyny zawieszenia i przerwania tego przedawnienia określa prawo Sądu, do którego sprawę wniesiono.

Wysokie Układające się Strony zastrzegają sobie prawo przyjęcia w swych ustawodawstwach za okoliczność przedłużającą termin powyżej ustalony fakt, że statek, któremu udzielono pomocy lub który uratowano, nie mógł być zajęty na wodach terytorialnych Państwa, w którym powód ma swoje miejsce zamieszkania lub swój główny zakład.

#### Artykuł 11.

Każdy kapitan jest obowiązany przyjść z pomocą każdej osobie, nawet wrogiej, znajdującej się na morzu w niebezpieczeństwie życia, jeżeli może to uczynić bez poważnego niebezpieczeństwa dla swego statku, swej załogi, swych pasażerów.

Właściciel statku nie jest odpowiedzialny z tytułu naruszeń poprzedniego postanowienia.

#### Artykuł 12.

Wysokie Układające się Strony, których ustawodawstwo nie zwalcza naruszenia postanowień poprzedniego artykułu, zobowiązują się powziąć lub zaproponować swoim ciałem ustawodawczym niezbędne zarządzenia celem ukroczenia tego naruszenia.

Wysokie Układające się Strony, skoro tylko będzie możliwe, będą podawały sobie do wiadomości ustawy lub przepisy, które już zo-

b) en second lieu, la valeur des choses sauvées.

Les mêmes dispositions s'appliquent à la répartition prévue à l'article 6, alinéa 2.

Le juge peut réduire ou supprimer la rémunération s'il apparaît que les sauveteurs ont, par leur faute, rendu nécessaire le sauvetage ou l'assistance ou qu'ils se sont rendus coupables de vols, recels ou autres actes frauduleux.

#### Article 9.

Il n'est dû aucune rémunération par les personnes sauvées, sans que cependant il soit porté atteinte aux prescriptions des lois nationales à cet égard.

Les sauveteurs de vies humaines qui sont intervenus à l'occasion de l'accident ayant donné lieu au sauvetage ou à l'assistance ont droit à une équitable part de la rémunération accordée aux sauveteurs du navire, de la cargaison et de leurs accessoires.

#### Article 10.

L'action en paiement de la rémunération se prescrit par deux ans à partir du jour où les opérations d'assistance ou de sauvetage sont terminées.

Les causes de suspension et d'interruption de cette prescription sont déterminées par la loi du tribunal saisi de l'action.

Les Hautes Parties contractantes se réservent le droit d'admettre dans leurs législations, comme prorogeant le délai ci-dessus fixé, le fait que le navire assisté ou sauvé n'a pu être saisi dans les eaux territoriales de l'État dans lequel le demandeur a son domicile ou son principal établissement.

#### Article 11.

Tout capitaine est tenu, autant qu'il peut le faire sans danger sérieux pour son navire, son équipage, ses passagers, de prêter assistance à toute personne, même ennemie, trouvée en mer en danger de se perdre.

Le propriétaire du navire n'est pas responsable à raison des contraventions à la disposition précédente.

#### Article 12.

Les Hautes Parties contractantes, dont la législation ne réprime pas l'infraction à l'article précédent, s'engagent à prendre ou à proposer à leurs Législatures respectives les mesures nécessaires pour que cette infraction soit réprimée.

Les Hautes Parties contractantes se communiqueront, aussitôt que faire se pourra, les lois ou règlements qui auraient déjà été édictés

stały lub będą wydane w ich Państwach dla wykonania powyższego postanowienia.

ou qui viendraient à l'être dans leurs États pour l'exécution de la disposition qui précède.

### Artykuł 13.

Konwencja niniejsza nie narusza przepisów ustawodawstw krajowych ani umów międzynarodowych o organizacji służby pomocy i ratownictwa przez władze publiczne lub pod ich kontrolą, a w szczególności przepisów o ratowaniu sprzętu rybackiego.

### Article 13.

La présente Convention ne porte pas atteinte aux dispositions des législations nationales ou des traités internationaux sur l'organisation de services d'assistance et de sauvetage par les autorités publiques ou sous leur contrôle, et notamment sur le sauvetage des engins de pêche.

### Artykuł 14.

Konwencja niniejsza nie ma zastosowania do okrętów wojennych oraz do statków państwowych, przeznaczonych wyłącznie do służby publicznej.

### Article 14.

La présente Convention est sans application aux navires de guerre et aux navires d'État exclusivement affectés à un service public.

### Artykuł 15.

Postanowienia Konwencji niniejszej będą stosowane w odniesieniu do wszystkich zainteresowanych, gdy bądź statek udzielający pomocy lub ratujący, bądź statek wspomagany lub ratowany — należy do Państwa jednej z Wysokich Układających się Stron, jak również i w innych przypadkach przewidzianych przez prawa krajowe.

### Article 15.

Les dispositions de la présente Convention seront appliquées à l'égard de tous les intéressés lorsque soit le navire assistant ou sauveteur, soit le navire assisté ou sauvé appartient à un Etat de l'une des Hautes Parties contractantes, ainsi que dans les autres cas prévus par les lois nationales.

Rozumie się jednak:

Il est entendu toutefois:

1) że, w odniesieniu do zainteresowanych, obywateli Państwa nieumawiającego się, stosowanie wymienionych postanowień każde z Układających się Państw będzie mogło podporządkować warunkowi wzajemności;

1<sup>o</sup> Qu'à l'égard des intéressés ressortissants d'un Etat non contractant, l'application des dites dispositions pourra être subordonnée par chacun des Etats contractants à la condition de réciprocité;

2) że, jeżeli wszyscy zainteresowani są obywatelami tego samego Państwa, co sąd rozpatrujący sprawę, to stosuje się prawo krajowe a nie Konwencję;

2<sup>o</sup> Que, lorsque tous les intéressés sont ressortissants du même Etat que le tribunal saisi, c'est la loi nationale et non la Convention qui est applicable;

3) że, nie przesądzając szerzej ujętych przepisów ustaw krajowych, art. 11 będzie stosowany wyłącznie pomiędzy statkami należącymi do Państw Wysokich Układających się Stron.

3<sup>o</sup> Que, sans préjudice des dispositions plus étendues des lois nationales, l'article 11 n'est applicable qu'entre navires ressortissant aux États des Hautes Parties contractantes.

### Artykuł 16.

Każda z Wysokich Układających się Stron po upływie trzech lat, poczynawszy od wejścia w życie niniejszej konwencji, będzie miała możliwość spowodować zebranie nowej konferencji celem ulepszeń, które mogłyby być do niej wprowadzone, a zwłaszcza celem rozszerzenia, o ile to będzie możliwe, zakresu jej stosowania.

### Article 16.

Chacune des Hautes Parties contractantes aura la faculté de provoquer la réunion d'une nouvelle conférence après trois ans à partir de l'entrée en vigueur de la présente Convention, dans le but de rechercher les améliorations qui pourraient y être apportées et, notamment, d'en étendre, s'il est possible, la sphère d'application.

To z państw, które skorzystałoby z tej możliwości, winno notyfikować swój zamiar innym państwom, za pośrednictwem Rządu Belgijskiego, który podejmie się zwołać konferencję w ciągu sześciu miesięcy.

Celle des Puissances qui ferait usage de cette faculté aurait à notifier son intention aux autres Puissances, par l'intermédiaire du Gouvernement belge, qui se chargerait de convoquer la Conférence dans les six mois.



## Artykuł 17.

Państwa, które nie podpisały niniejszej Konwencji, są dopuszczone na własną prośbę do przystąpienia do niej. Przystąpienie to będzie notyfikowane w drodze dyplomatycznej Rządowi Belgijskiemu i przez niego podane do wiadomości każdemu z Rządów innych Układających się Stron; wywrze ono skutki w miesiąc od wysłania notyfikacji, dokonanej przez Rząd Belgijski.

## Artykuł 18.

Konwencja niniejsza będzie ratyfikowana.

Najpóźniej po upływie jednego roku, licząc od dnia podpisania Konwencji, Rząd Belgijski skomunikuje się z Rządami Wysokich Układających się Stron, które oświadczyły gotowość ratyfikowania Konwencji celem powzięcia decyzji, czy należy ją wprowadzić w życie.

Dokumenty ratyfikacyjne będą ewentualnie natychmiast złożone w Brukseli i Konwencja zacznie wywierać skutki w miesiąc po tym złożeniu.

Dla Państw reprezentowanych na Konferencji Brukselskiej zostanie otwarty w ciągu drugiego roku protokół. Po tym terminie będą one mogły przystąpić jedynie zgodnie z postanowieniami art. 17.

## Artykuł 19.

W przypadku, gdy jedna lub druga z Wysokich Układających się Stron wypowie niniejszą Konwencję, wypowiedzenie to wywrze skutki dopiero w rok od dnia, w którym zostało ono notyfikowane Rządowi Belgijskiemu, przy czym Konwencja pozostanie w mocy między innymi Układającymi się Stronami.

Na dowód czego, Pełnomocnicy odnośnych Wysokich Układających się Stron podpisali niniejszą Konwencję i wycisnęli na niej swoje pieczęcie.

Sporządzono w Brukseli, w jednym egzemplarzu, dnia 23 września 1910 r.

ZA NIEMCY:

*Kracker von Schwartzefeldt  
Dr G. Struckmann*

ZA REPUBLIKĘ ARGENTYŃSKĄ:

*Alberto Blancas*

ZA AUSTRIĘ I ZA WĘGRY:

*S. Clary et Aldringen*

ZA AUSTRIĘ:

*Stephen Worms*

## Article 17.

Les États qui n'ont pas signé la présente Convention sont admis à y adhérer sur leur demande. Cette adhésion sera notifiée par la voie diplomatique au Gouvernement belge et, par celui-ci, à chacun des Gouvernements des autres Parties contractantes; elle sortira ses effets un mois après l'envoi de la notification faite par le Gouvernement belge.

## Article 18.

La présente Convention sera ratifiée.

A l'expiration du délai d'un an au plus tard, à compter du jour de la signature de la convention, le Gouvernement belge entrera en rapport avec les Gouvernements des Hautes Parties contractantes qui se seront déclarées prêtes à la ratifier, à l'effet de faire décider s'il y a lieu de la mettre en vigueur.

Les ratifications seront, le cas échéant, déposées immédiatement à Bruxelles et la Convention produira ses effets un mois après ce dépôt.

Le protocole restera ouvert pendant une autre année en faveur des États représentés à la Conférence de Bruxelles. Passé ce délai, ils ne pourraient qu'y adhérer, conformément aux dispositions de l'article 17.

## Article 19.

Dans le cas où l'une ou l'autre des Hautes Parties contractantes dénoncerait la présente Convention, cette dénonciation ne produirait ses effets qu'un an après le jour où elle aurait été notifiée au Gouvernement belge et la Convention demeurerait en vigueur entre les autres Parties contractantes.

En foi de quoi, les Plénipotentiaires des Hautes Parties contractantes respectives ont signé la présente Convention et y ont apposé leurs cachets.

Fait à Bruxelles, en un seul exemplaire, le 23 septembre 1910.

POUR L'ALLEMAGNE:

*Kracker von Schwartzefeldt  
Dr G. Struckmann*

POUR LA RÉPUBLIQUE ARGENTINE:

*Alberto Blancas*

POUR L'AUTRICHE ET POUR LA HONGRIE:

*S. Clary et Aldringen*

POUR L'AUTRICHE:

*Stephen Worms*

ZA WĘCRY: <i>Dr François de Nagy</i>	POUR LA HONGRIE: <i>Dr François de Nagy</i>
ZA BELGIĘ: <i>A. Beernaert</i> <i>Capelle</i> <i>Ch. Lejeune</i> <i>Louis Franck</i> <i>Paul Segers</i>	POUR LA BELGIQUE: <i>A. Beernaert</i> <i>Capelle</i> <i>Ch. Lejeune</i> <i>Louis Franck</i> <i>Paul Segers</i>
ZA STANY ZJEDNOCZONE BRAZYLII: <i>Rodrigo Octavio de Langgaard Menezes</i>	POUR LES ÉTATS-UNIS DU BRÉSIL: <i>Rodrigo Octavio de Langgaard Menezes</i>
ZA CHILI: <i>F. Puga-Borne</i>	POUR LE CHILI: <i>F. Puga-Borne</i>
ZA REPUBLIKĘ KUBY: <i>Dr F. Zayas</i>	POUR LA RÉPUBLIQUE DE CUBA: <i>Dr F. Zayas</i>
ZA DANIEŃ: <i>W. Grevenkop Castenskiold</i> <i>Herman Halkier</i>	POUR LE DANEMARK: <i>W. Grevenkop Castenskiold</i> <i>Herman Halkier</i>
ZA HISZPANIE: <i>Arturo de Baguer</i> <i>Juan Spottorno</i> <i>Ramon Sanchez de Ocaña</i> <i>Faustino A. del Manzano</i>	POUR L'ESPAGNE: <i>Arturo de Baguer</i> <i>Juan Spottorno</i> <i>Ramon Sanchez de Ocaña</i> <i>Faustino A. del Manzano</i>
ZA STANY ZJEDNOCZONE AMERYKI: <i>Walter C. Noyes</i> <i>Charles C. Burlingham</i> <i>A. J. Montague</i> <i>Edwin W. Smith</i>	POUR LES ÉTATS-UNIS D'AMÉRIQUE: <i>Walter C. Noyes</i> <i>Charles C. Burlingham</i> <i>A. J. Montague</i> <i>Edwin W. Smith</i>
ZA FRANCJĘ: <i>Beau</i> <i>Ch. Lyon-Caen</i>	POUR LA FRANCE: <i>Beau</i> <i>Ch. Lyon-Caen</i>
ZA WIELKĄ BRYTANIĘ: <i>Arthur H. Hardinge</i> <i>W. Pickford</i> <i>Leslie Scott</i> <i>Hugh Godley</i>	POUR LA GRANDE-BRETAGNE: <i>Arthur H. Hardinge</i> <i>W. Pickford</i> <i>Leslie Scott</i> <i>Hugh Godley</i>
ZA GRECJĘ: <i>G. Diobouniotis</i>	POUR LA GRÈCE: <i>G. Diobouniotis</i>
ZA WŁOCHY: <i>Prince de Castagneto</i> <i>Francesco Berlingieri</i> <i>Francesco M. Mirelli</i> <i>Prof. César Vivante</i>	POUR L'ITALIE: <i>Prince de Castagneto</i> <i>Francesco Berlingieri</i> <i>Francesco M. Mirelli</i> <i>Prof. César Vivante</i>

## ZA JAPONIĘ:

*K. Nabeshima*  
*Y. Irié*  
*T. Ishikawa*  
*M. Matsuda*

## POUR LE JAPON:

*K. Nabeshima*  
*Y. Irié*  
*T. Ishikawa*  
*M. Matsuda*

## ZA STANY ZJEDNOCZONE MEKSYKU:

*Enrique Olarte*  
*Victor Manuel Castillo*

## POUR LES ÉTATS-UNIS MEXICAINS:

*Enrique Olarte*  
*Victor Manuel Castillo*

## ZA NIKARAGUĘ:

*Léon Vallez*

## POUR LE NICARAGUA:

*Léon Vallez*

## ZA NORWEGIĘ:

*Hagerup*  
*Chr. Th. Boe*

## POUR LA NORVÈGE:

*Hagerup*  
*Chr. Th. Boe*

## ZA HOLANDIĘ:

*P. R. A. Melvill van Carnbee*  
*Molengraaff*  
*Loder*  
*C. D. Asser*

## POUR LES PAYS-BAS:

*P. R. A. Melvill van Carnbee*  
*Molengraaff*  
*Loder*  
*C. D. Asser*

## ZA PORTUGALIĘ:

*A. D. de Oliveira Soares*

## POUR LE PORTUGAL:

*A. D. de Oliveira Soares*

## ZA RUMUNIE:

*T. G. Djuvara*

## POUR LA ROUMANIE:

*T. G. Djuvara*

## ZA ROSJĘ:

*C. Nabokoff*

## POUR LA RUSSIE:

*C. Nabokoff*

## ZA SZWECJĘ:

*Albert Ehrensward*  
*Einar Lange*

## POUR LA SUÈDE:

*Albert Ehrensward*  
*Einar Lange*

## ZA URUGWAY:

*Luis Garabelli*

## POUR L'URUGUAY:

*Luis Garabelli*

## PROTOKÓŁ PODPISANIA.

W chwili przystąpienia do podpisania zawartych w dniu dzisiejszym Konwencji o ujednostajnieniu niektórych przepisów w sprawie zderzeń oraz w sprawie niesienia pomocy i ratownictwa morskiego, niżej podpisani Pełnomocnicy zgadzili się na to, co następuje:

Postanowienia wymienionych Konwencji będą stosowane w koloniach i posiadłościach Państw Ukladających się z poniższymi zastrzeżeniami:

I. Rząd Niemiecki oświadcza, iż zastrzega sobie swoje decyzje w przedmiocie swych kolonij. Zastrzega sobie, osobno za każdą z nich

## PROTOCOLE DE SIGNATURE.

Au moment de procéder à la signature des Conventions pour l'unification de certaines règles en matière d'abordage et en matière d'assistance et de sauvetage maritimes conclues à la date de ce jour, les Plénipotentiaires soussignés sont convenus de ce qui suit:

Les dispositions desdites Conventions seront applicables aux colonies et possessions des Puissances contractantes, sous les réserves ci-après:

I. Le Gouvernement allemand déclare réserver ses résolutions au sujet de ses colonies. Il se réserve, pour chacune de celles-ci séparé-

prawo przystąpienia do Konwencji i ich wypowiedzenia.

II. Rząd Duński oświadcza, iż zastrzega sobie prawo przystąpienia do wymienionych konwencji i ich wypowiedzenia osobno za Islandę i kolonie lub posiadłości duńskie.

III. Rząd Stanów Zjednoczonych Ameryki oświadcza, iż zastrzega sobie prawo przystąpienia do wymienionych konwencji i ich wypowiedzenia za posiadłości wyspiarskie Stanów Zjednoczonych Ameryki.

IV. Rząd Jego Brytyjskiej Mości oświadcza, iż zastrzega sobie prawo przystąpienia do wymienionych konwencji i ich wypowiedzenia osobno za każdą z kolonii, każdy z protektoratów i terytoriów brytyjskich, jak również za wyspę Cypr.

V. Rząd Włoski zastrzega późniejsze przystąpienie do Konwencji za przynależności i kolonie włoskie.

VI. Rząd Holenderski zastrzega późniejsze przystąpienie do Konwencji za kolonie i posiadłości holenderskie.

VII. Rząd portugalski oświadcza, iż zastrzega prawo późniejszego przystąpienia do Konwencji za kolonie portugalskie.

Przystąpienia te będą mogły być notyfikowane bądź przez deklarację ogólną, obejmującą wszystkie kolonie i posiadłości, bądź przez deklaracje specjalne. Dla przystąpienia i wypowiedzenia ewentualnie przestrzegany tryb postępowania, wskazany w obu Konwencjach z dnia dzisiejszego. Rozumie się jednak, że wymienione przystąpienia będą również mogły być stwierdzone w protokole złożenia dokumentów ratyfikacyjnych.

Na dowód czego, niżej podpisani Pełnomocnicy sporządzili niniejszy protokół, który będzie miał tę samą moc i tę samą ważność, jak gdyby jego postanowienia były zawarte w samym tekście Konwencji, do których on się odnosi.

Sporządzono w Brukseli, w jednym egzemplarzu, dnia 23 września 1910 r.

ZA NIEMCY:

*Kracker von Schwartzefeldt*  
*Dr G. Struckmann*

ZA REPUBLIKĘ ARGENTYNSKĄ:

*Alberto Blancas*

ZA AUSTRIĘ I ZA WĘGRY:

*S. Clary et Aldringen*

ZA AUSTRIĘ:

*Stephen Worms*

ment, le droit d'adhérer aux Conventions et de les dénoncer.

II. Le Gouvernement danois déclare se réserver le droit d'adhérer auxdites Conventions et de les dénoncer pour l'Islande et les colonies ou possessions danoises séparément.

III. Le Gouvernement des Etats-Unis d'Amérique déclare se réserver le droit d'adhérer auxdites Conventions et de les dénoncer pour les Possessions insulaires des Etats-Unis d'Amérique.

IV. Le Gouvernement de Sa Majesté Britannique déclare se réserver le droit d'adhérer auxdites Conventions et de les dénoncer pour chacune des colonies, chacun des protectorats et territoires britanniques séparément, ainsi que pour l'île de Chypre.

V. Le Gouvernement italien se réserve d'adhérer ultérieurement aux Conventions pour les dépendances et colonies italiennes.

VI. Le Gouvernement des Pays-Bas se réserve d'adhérer ultérieurement aux Conventions pour les colonies et possessions néerlandaises.

VII. Le Gouvernement portugais déclare se réserver le droit d'adhérer ultérieurement aux Conventions pour les colonies portugaises.

Ces adhésions pourront être notifiées soit par une déclaration générale comprenant toutes les colonies et possessions, soit par des déclarations spéciales. Pour les adhésions et dénonciations, on observera éventuellement la procédure indiquée dans les deux Conventions de ce jour. Il est entendu toutefois que lesdites adhésions pourront également être constatées dans le procès-verbal des ratifications.

En foi de quoi, les Plénipotentiaires soussignés ont dressé le présent protocole, qui aura la même force et la même valeur que si ses dispositions étaient insérées dans le texte même des Conventions auxquelles il se rapporte.

Fait à Bruxelles, en un seul exemplaire, le 23 septembre 1910.

POUR L'ALLEMAGNE:

*Kracker von Schwartzefeldt*  
*Dr G. Struckmann*

POUR LA RÉPUBLIQUE ARGENTINE:

*Alberto Blancas*

POUR L'AUTRICHE ET POUR LA HONGRIE:

*S. Clary et Aldringen*

POUR L'AUTRICHE:

*Stephen Worms*

## ZA WĘGRY:

*Dr François de Nagy*

## POUR LA HONGRIE:

*Dr François de Nagy*

## ZA BELGIĘ:

*A. Beernaert**Capelle**Ch. Lejeune**Louis Franck**Paul Segers*

## POUR LA BELGIQUE:

*A. Beernaert**Capelle**Ch. Lejeune**Louis Franck**Paul Segers*

## ZA STANY ZJEDNOCZONE BRAZYLII:

*Rodrigo Octavio de Langgaard Menezes*

## POUR LES ETATS-UNIS DU BRÉSIL:

*Rodrigo Octavio de Langgaard Menezes*

## ZA CHILI:

*F. Puga-Borne*

## POUR LE CHILI:

*F. Puga-Borne*

## ZA REPUBLIKĘ KUBY:

*Dr F. Zayas*

## POUR LA RÉPUBLIQUE DE CUBA:

*Dr F. Zayas*

## ZA DANIE:

*W. Grevenkop Castenskiold**Herman Halkier*

## POUR LE DANEMARK:

*W. Grevenkop Castenskiold**Herman Halkier*

## ZA HISZPANIE:

*Arturo de Baguer**Juan Spottorno**Ramon Sanchez de Ocaña**Faustino A. del Manzano*

## POUR L'ESPAGNE:

*Arturo de Baguer**Juan Spottorno**Ramon Sanchez de Ocaña**Faustino A. del Manzano*

## ZA STANY ZJEDNOCZONE AMERYKI:

*Walter C. Noyes**Charles C. Burlingham**A. J. Montague**Edwin W. Smith*

## POUR LES ETATS-UNIS D'AMÉRIQUE:

*Walter C. Noyes**Charles C. Burlingham**A. J. Montague**Edwin W. Smith*

## ZA FRANCJĘ:

*Beau**Ch. Lyon-Caen*

## POUR LA FRANCE:

*Beau**Ch. Lyon-Caen*

## ZA WIELKĄ BRYTANIĘ:

*Arthur H. Hardinge**W. Pickford**Leslie Scott**Hugh Godley*

## POUR LA GRANDE-BRETAGNE:

*Arthur H. Hardinge**W. Pickford**Leslie Scott**Hugh Godley*

## ZA GRECJĘ:

*G. Diobouniotis*

## POUR LA GRÈCE:

*G. Diobouniotis*

## ZA WŁOCHY:

*Prince de Castagneto**Francesco Berlingieri**Francesco M. Mirelli**Prof. César Vivante*

## POUR L'ITALIE:

*Prince de Castagneto**Francesco Berlingieri**Francesco M. Mirelli**Prof. César Vivante*

## ZA JAPONIĘ:

*K. Nabeshima*  
*Y. Irié*  
*T. Ishikawa*  
*M. Matsuda*

## POUR LE JAPON:

*K. Nabeshima*  
*Y. Irié*  
*T. Ishikawa*  
*M. Matsuda*

## ZA STANY ZJEDNOCZONE MEKSYKU:

*Enrique Olarte*  
*Victor Manuel Castillo*

## POUR LES ETATS-UNIS MEXICAINS:

*Enrique Olarte*  
*Victor Manuel Castillo*

## ZA NIKARAGUĘ:

*Léon Vallez*

## POUR LE NICARAGUA:

*Léon Vallez*

## ZA NORWEGIĘ:

*Hagerup*  
*Chr. Th. Boe*

## POUR LA NORVÈGE:

*Hagerup*  
*Chr. Th. Boe*

## ZA HOLANDIĘ:

*P. R. A. Melvill van Carnbee*  
*Molengraaff*  
*Loder*  
*C. D. Asser*

## POUR LES PAYS-BAS:

*P. R. A. Melvill van Carnbee*  
*Molengraaff*  
*Loder*  
*C. D. Asser*

## ZA PORTUGALIĘ:

*A. D. de Oliveira Soares*

## POUR LE PORTUGAL:

*A. D. de Oliveira Soares*

## ZA RUMUNIĘ:

*T. G. Djuvara*

## POUR LA ROUMANIE:

*T. G. Djuvara*

## ZA ROSJĘ:

*C. Nabokoff*

## POUR LA RUSSIE:

*C. Nabokoff*

## ZA SZWECJĘ:

*Albert Ehrensvard*  
*Einar Lange*

## POUR LA SUÈDE:

*Albert Ehrensvard*  
*Einar Lange*

## ZA URUGWAY:

*Luis Garabelli*

## POUR L'URUGUAY:

*Luis Garabelli*

Zaznajomiwszy się z powyższą konwencją i protokołem podpisania i uznawszy je za słuszne, oświadczamy, iż wspomniane wyżej przystąpienie zatwierdzamy.

Na dowód czego wydaliśmy Akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej.

W Warszawie, dnia 21 września 1938 r.

L. S.

(—) *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów:

(—) *Stawoj Składkowski*

Minister Spraw Zagranicznych:

(—) *Beck*